

Clinica de obstetrică-ginecologie din Tirgu-Mureş (cond.: prof. F. A. Lörincz,
doctor în ştiinţe medicale)

PROBLEMA NOXELOR PROFESIONALE ŞI SARCINA

Şt. Kali, M. Kiss, M. Komáromi

De la început trebuie să deosebim şi să elucidăm două noţiuni. Prima este noţiunea de „boală profesională”, care influenţează nefavorabil organismul femeii gravide. Cealaltă e noţiunea de „noxe profesionale” care nu produc o îmbolnăvire manifestă însă pot avea consecinţe dăunătoare.

Motivele care ne-au determinat să analizăm amănunţit această problemă sînt multiple.

a) Pentru obstetricianul care priveşte problema prin prisma concepţiei pavloviste, unitatea dintre mamă şi făt — într-un mediu dat — este indisolubilă în timpul gravidităţii. Din cauza aceasta ţelul final este naşterea unui copil sănătos. Ocrotirea mamei şi copilului îşi propune de asemenea ca obiectiv apărarea sănătăţii mamei şi copilului.

b) Pe de altă parte, printr-o organizare mai bună a locului de muncă și prin asigurarea unor condiții mai bune de muncă am putea contribui la apărarea sănătății femeilor muncitoare, prevenindu-se urmările noxelor profesionale asupra fătului.

Înainte de instaurarea orînduirii socialiste, influența condițiilor de muncă asupra sarcinii nu era apreciată prin prisma științei, ci prin prisma profitului. În zilele noastre femeilor muncitoare li s-au asigurat condiții de muncă, datorită cărora ele pot lucra fără nici o periclitate a sarcinii și a capacității concepționale.

Aceasta este o problemă importantă, deoarece în întreprinderile unde lucrează femei, din 1000 de muncitoare aflate în perioada de procreație, în fiecare an devin gravide, nasc și alăptează în medie 30—35 de femei. Întrucît reacția organismului femeii gravide depinde nu numai de natura și intensitatea excitației, ci și de starea momentană a organismului, trebuie să fim foarte prudenți în determinarea rolului noxelor profesionale.

Unul dintre obiectivele asistenței prenatale este și prevenirea noxelor profesionale. Astfel de exemplu în materialul de 5 ani publicat de *Raics*, din 11.430 nașteri, mortalitatea perinatală la gravidele care au frecventat sistematic consultațiile prenatale a fost de numai 4,9%, în timp ce la acelea care nu au frecventat consultațiile a fost de 23,8%.

Concluziile ce se desprind din anchetele întreprinse în străinătate și din conferințele din țară reiese că factorul hotărîtor în combaterea mortalității perinatale îl constituie eliminarea tuturor influențelor nocive care pot atinge organismul femeii, în timpul gravidității și chiar înainte de graviditate.

Una din cauzele principale ale mortalității perinatale se datorește și azi imaturității care în materialul lui *Raics* reprezintă 12,6%.

Datele din literatura mondială referitoare la influența condițiilor de muncă sînt contradictorii.

O atenție demnă de relevant trebuie să i se acorde trepidăției, în cazul țesătoarelor, a muncitoarelor care lucrează pe vehicule, unde trepidățiile pot tulbura funcțiile fiziologice ale organelor genitale interne.

În aceste cazuri sînt frecvente (52,7%) tulburările menstruale (menoragiile), care au o influență nefavorabilă asupra concepției și a nidației ovulului; în 29,7% din cazuri apar inflamații însoțite frecvent de sterilitate.

În 16,7% a cazurilor observate s-a putut evidenția o legătură cauzală între trepidăție și modificările patologice ale organelor din micul bazin.

În cursul cercetărilor efectuate cu ajutorul izotopilor radioactivi s-a dovedit că munca fizică grea cauzează insuficiență placentară, îndeosebi dacă acestea i se asociază și alți factori favorizanți, ca de exemplu o alimentație deficitară sau rea, influențe nocive de mediu etc.

Tuberovski și *Steckel* consideră munca fizică grea ca un factor predispozant pentru ruperea pungii amniotice.

Față de schimbările bruște ale microclimatului organismul se apără prin supra-solicitarea exteroceptorilor și ca o consecință a acesteia prin schimbarea bruscă a unei funcțiuni a organismului.

În primul rînd este interesat sistemul vascular periferic. Sistemului vascular al muncitorilor care lucrează în aceleași condiții de microclimat, îi lipsește capacitatea de acomodare. Ca o consecință a acestui fapt poate să apară brusc de exemplu o mare deperdiție de căldură, ceea ce favorizează apariția îmbolnăvirii aparatului respirator (gripă, bronșită, pneumonie). În urma pneumoniilor (datorită aspirației lichidului amniotic sau pe cale transplacentară), poate surveni o pneumonie fetală intrauterină.

Concentrația în oxigen a aerului de la locul de muncă are de asemenea o influență însemnată. Nevoia de oxigen a fătului se află în proporție directă cu dezvoltarea lui.

Cum oxigenul nu se poate depozita, aportul lui este asigurat prin circulația feto-placentară. În caz de hipoxie survin tulburări profunde în activitatea organismului. Seziunile determinate de hipoxie sînt exprimate deja în primul trimestru al sarcinii, cînd apar tulburări în dezvoltarea sistemului vascular al placentei, stroma devine edematoasă, iar celulele deciduale degenerază.

Munca efectuată are influență asupra organismului nu numai prin durata sau prin energia folosită, ci și prin precizia reflexelor condiționate, a concentrării, respectiv solicitarea căilor motorii.

Chimicalele sub orice formă ar fi pot cauza uneori chiar în cantități neglijabile noxe grave (la nichelatori, la muncitorii din fabricile de chibrituri și industria foto-chimică).

Jilova a arătat că amestecul de benzol și acetonă, sau fiecare separat, influențează în mod patologic activitatea fagocitară a leucocitelor, chiar și într-o concentrație de 0,05—0,02 ml.

În sfîrșit trebuie să amintim razele rtg. a căror influență dăunătoare se manifestă prin frînarea sintezei proteinelor, creșterea permeabilității membranei celulare. Deosebit de sensibile sînt nucleoproteidele celulare, consecința iradierii acestora manifestîndu-se prin frînarea mitozei, fenomen mai pronunțat la ovulul în dezvoltare. Sub acțiunea razelor rtg. se modifică permeabilitatea barierei placentare.

Geffert, analizînd materialul pe o perioadă de 5 ani al Clinicii infantile din Budapesta, a arătat că leucemia apare cu mult mai frecvent la copiii femeilor care lucrează în institute de radiologie.

Datorită faptului că femeile participă în mod egal la munca productivă, noxele profesionale reprezintă un pericol cu totul deosebit pentru organismul lor.

Sosit la redacție: 18 iunie 1962.

Bibliografia la autori.

